

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 — 4-0237 — Тел. У. М. Союз: BErgen 4-1016

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ДІСТАВ ВОЄННІ ПОВНОВАСТІ ВІД ПАЛАТИ

МОЖЕ ЗАВЕСТИ ПАНКУВАННЯ І КОНТРОЛЬ ЦІН ТА ПЛАТЕНЬ КОЖНОЇ ХВИЛИНИ.

Вашингтон, 9 серпня. — Палата репрезентантів ухвалила повноваження для президента завести панкування й контроль над цінами та платнями кожної хвилини, коли він буде вважати це за потрібне. Ця постанова, ухвалена голосуванням 348 до 107, дає президенту повноваження на око, увійшла як частина загального законопроекту про економічний контроль на випадок необхідності. Інші постанови, над якими ще має бути голосування, дають президенту право приділяти відповідні матеріали, яких в країні є обмаль; далі устійти, які з них мають першестево; гарантувати позички для воєнних фабрик і обмежити спекуляцію на біржі.

СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ХЛІБ.

Вашингтон. — Якщо не буде протестів, за 30 днів появиться в міжстейтовій торгівлі стандартизований хліб, який матиме приписану кількість різних складників, відповідно до назви, чи якості хліба. Нагляд над виконанням постанов у цій справі матиме Адміністрація Харчів і Ліків. Дискусія над заведенням єдиного хліба по всіх стейтах велася 9 років. Хліб, який продається тільки в одній стейті, не підлягав таким приписам. Вони вимагають, щоб звичайний, бохонець білого хліба містав одну третину фасолевої муки, а роздлинковий хліб роздлинку на половину ваги бохонця. Пшеничний хліб можна буде продавати як „грам-хліб“ або „цілий пшеничний“. Так само „молочний хліб“ матиме відповідну кількість молока чи молочного порошку і відповідний плин замість води. Заборонено буде використання хемікалій, які закріплюють хліб м'яким, бо такі хемікалії шкідливі для здоров'я.

Окремо ухвалено поправку для обмеження повноважень президента при контролі кредитів, головню позичок на предмети консумції і для трансакцій в торгівлі реальністю.

МОГУТНІ РАДІО-ВИСІЛЬНИ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ“

Вашингтон. — З кінцем року буде віддана до вжитку нова радіостанція „Голосу Америки“ в африканському місті Танжері. Вона призначена на висилання радіовисланих програм до підсоветських країн, а саме до Росії, Польщі, Угорщини, Румунії, Болгарії й комуністичної Югославії. Нова висільня буде найсильнішою в світі й її не будуть могли заглушити советські висільні.

КОМУНІСТИ ЗАЛІНАНІ АРЕШТУВАННЯМ БРИДЖЕСА

Нью-Йорк. — Скасування заборони за засудження комуністів Гері Бріджеса в Сан-Франциско і посадження його в тюрму під закладом, що він веде агітацію проти американських інтересів від часу нападу комуністів на Корею, викликало занепокоєння між провідними комуністами, які засуджені в тюрму за змову до скинення американського уряду. Вони остаточно на волі за зборують \$260,000 і програли апеляцію від присуду суду першої інстанції. Вони тепер пригтовляють відклик до Верховного Суду Злучених Держав, однак в міжчасі беруть участь у нарадах американського Політбюро при 12 вулиці. Саме тому, що вони далі займаються наданням напрямку Комуністичній партії, вони побоюються, що їх зустріне така сама доля, як Бріджеса. Невдалий директор Федерального Бюро Інвестицій, Едгар Гувер, виявив, що комуністичний провід пригтовляється до втечі „у підземелля“ і тому ніщить списки членів Комуністичної партії та затримує сліди своєї діяльності. Провід пригтовляється до втечі, звану „Езоповою мовою“, яку могли б розуміти тільки комуністи і їхні попутники на випадок арештування провідників.

КАРА СМЕРТІ ДЛЯ ШПИГІВ У МИРНІ ЧАСИ УХВАЛЕНА В СЕНАТІ

Сенат одностайно і без дискусії ухвалив три законопроекти, які мають на цілі забезпечити країну перед шпигами, чужинцями й небажаними урядовцями. У першу чергу ухвалено кару смерті або тюрми до 30 років для шпигів, які вислідують чужинним державам в часі миру. Досі шпигунство було каране смертю тільки в часі війни. Новий бил, коли стане законом, матиме силу на протяз двох років.

В АМЕРИЦІ

- Видатки на втримування національних алкоголіків у стейті Каліфорнія доходять до 270,000,000 річно. Там живе їх 72,000.
- Жінки працюють як шофери таксі в У. Дітроїті. Таку роботу сповняли вони підчас другої світової війни.
- Телевізій в Нью-Йорку буде об'єднана, коли підприємство Селд телефоні почне пересилати картини своїми дротами довжиною 6,000 миль від 1. жовтня. Інші телефонічні підприємства пригтовляються до подібної служби.
- Заборонили дебати над комунізмом в університеті Меріленд на прохання губернатора стейту. Він казав, що в теперішньому часі не пора давати голос комуністам, бо це послаблює нашу боротьбу.
- Машини померлого канадського прем'єра Мекензі Кінга оцінюють на 750,000 доларів. Головна частина машини залишилась в Канаді і в Стейтах. Кінг не був одружений.
- Призначили платню на втримання батьків по смерті п'яти синів Солівана, які загинули на затоплених воєнних кораблях, як моряки підчас другої світової війни. Після довгих дослідів Конгрес признав, що їм належиться по 350 доларів місячно. Обов'язок батьків старших. Вони живуть у Вотерлу, в стейті Айова.

Рада Безпеки на „приватному засіданні“ переконаватиме Советів в справі Кореї

Лейк Соксес, 10. серпня. — Дев'ять членів Ради Безпеки, за винятком тільки советського і югославського, відбули вчора в приміщенні британської делегації в Емпайр Стейт Билдинг неформальні наради, предметом яких були способи і засоби для зломання советської підірвної тактики і переведення наради в справі американського зажадання проти північно-кореїського агресора і заклик до всіх членів Об'єднаних Націй, щоб вони допомогли локалізувати війну в Кореї. Советський представник, як відомо, намагався не допустити до наради в цій справі, або хоча б найменше їх якнайдовше відкладати, користуючись обставинами, що цього місяця він є президентом Ради. — Зібрані на вчорашніх приватних нарадах представники дев'ятих країн розглянули різні можливості боротьби зі советською тактикою, включно з есенціальним скиненням його з посту президентства Ради, але у висліді рішено не робити жадних

ДОМАГАЮТЬСЯ ОДНОГО МІНІСТРА ОБОРОНИ ДЛЯ ЄВРОПИ

Страсбург, 10. серпня. — Дорядча Асамблея Європейської Ради прийняла вчора ентузіастичними оплесками пропозицію французького представника, Поля Рейно, щоб Винстон Черчилль іменувати західно-європейський міністром війни, що мав би за завдання поробити всю необхідну підготовку до оборони Європи перед большевицьким нападом. Рейно, вигадаючи цю пропозицію, не назвав Черчилля по імені, але як тільки він згадав саму пропозицію, майже всі делегати звернулися до Черчилля. Дотеперішні акти большевицької агресії та наявність її дальшої загрози була головним предметом вчорашніх дебатів Європейської Ради.

ПЛЯНУЄТЬСЯ СПІЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ АТЛАНТ. ПАКТУ

Лондон, 10. серпня. — Військові власті Злучених Держав і їх союзників тут серйозно обдумують проблему створення одного верховного командування для країн Атлантичного Пакту, як теж необхідність збільшення союзницьких босвих формаций в Німеччині. Тут вважається, що ініціативу від цим оглядом повинні перебрати — Злучені Держави, але вони все ще мовчать, хоча інші країни, зокрема Франція, вже висловилися в цих справах цілком недвозначно. Вважається, що з рішучими рекомендаціями до американської участі в підготовці європейської оборони вернувшись тепер до Вашингтону Чарльз Спозфорд, американський президент Ради заступників Атлантичного Пакту. Між цими рекомендаціями головними мали б бути власне пропозиції створення в Європі

ПРЕЗИДЕНТ ПРИГАДУЄ, ЩО СВІТ ЗДАЄТЬСЯ НА СИЛУ АМЕРИКИ

Вашингтон, 9 серпня. — Президент Труман висловив думку, що сила цієї країни є головною підпорою вільного світу у його змаганнях до перемоги „над силою тиранії і агресорів“. Він стверджує, що Злучені Держави стоять міцно „з силами, які мало з цілком не рахуються“ з людським життям і які думають про людей тільки як про знаряддя для збільшення своєї сили“. Кидаючи в такий спосіб камінь в город Советської Росії, президент сказав, що її провідники „думають тільки про те, як би перемінити людей на інструменти своїх власних безправних зазіхань“. Ці думки висловив президент у промові до Красового Комітету для Підшукування Праці окалічленим людям. Він заявив, що в Америці людське життя є ціннішим, ніж будь-який матеріальний добір.

НЬО-ІОРК ЯК ПЕРША ЦІЛЬ НАПАДУ АТОМОВОЮ БОМБОЮ

Нью-Йорк. — Ген. Лушус Д. Клей, президент стейтської комісії цивільної оборони, назвав по імені місто Нью-Йорк як „мабуть перше місто, яке буде цілком пошкоджене атомовою бомбою“. Він виявив свої думки підчас пресової конференції, роздаючи репортаж проєкт цивільної оборони, писаний машинним письмом на 29 сторінках. Крім Нью-Йорку згадав Клей як можливі цілі для нападу такі міста: Сиракюс, Бомало, Олбани, Ютика й Бінгемптон. Нью-Йорк є на першому місці тому, що напад на нього мав би психологічне агітаційне значення для ворога. Воно є велетенським осередком населення і продукційним центром.

ТРУДНОЦІ ФОРМУВАННЯ В. О. УНРАДИ

Ульмівські „Українські Вісники“ 13-го липня подають таку інформацію про труднощі в покладженні кризи Виконавчого Органу Української Національної Ради:

„8 і 9 липня відбулися наради представників усіх політичних партій, що творять Українську Національну Радю. На порядку денному була лише одна справа: формування нового Виконавчого Органу УНРади. Після того, як проф. д-р Ісак Мазепа відмовився формувати новий кабінет, президент УНР доручив формування нового Виконавчого Органу д-рові С. Витвицькому. На жаль, після того, як з'ясувалось, що всі фракції підтримують цю кандидатуру, д-р Витвицький категорично відмовився. Нічого не попомогло наполягання учасників наради.

„Тоді президент доручив Іванові Багрянному взяти на себе місію створення нового Виконавчого Органу. Багрянного підтримали соціалісти, УНДС та УНДО, але після отримання мандату в процесі формування

У СТОЛИЦІ НЕ ВВАЖАЮТЬ ПОЛОЖЕННЯ В КОРЕЇ ЗА НЕБЕЗПЕЧНЕ

Вашингтон. — Представник армії звернув увагу, що укріплене побережжя в Кореї, яке тепер втримують війська Об'єднаних Держав, займає простір 6,000 квадратних миль і є 15 раз більше від побережжя в Нормандії, яке укріпили Аліє при висадці війська підчас другої світової війни. Знавці твердять, що положення американської армії в Кореї не є небезпечне. Вони негодують на повторювання погодівки, що „американські сили в Кореї малюють“, коли вже звісно, що резерви туди прибувають раз-у-раз. Вони теж кажуть, що не треба більше писати про „укріплене побережжя“ в Кореї, бо це вже територія, на якій можна розвинути босві сили.

АМЕРИКАНЦІ НА ПІДСТУПАХ ДО ЧІНДЖУ

НАСТУПАЮЧІ НА ПІВДЕННОМУ ФРОНТІ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА В КОРЕЇ ЗДОБУЛИ НОВИЙ ТЕРЕН. — ЧЕРВОНІ ВІДСТУПАЮТ ШИРОКИМ ФРОНТОМ. — ПОЛІПШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЗИЦІЙ НА ІНШИХ ДІЛЯНКАХ ФРОНТУ

Токіо, 10. серпня. — З'єднання американської піхоти і морської піхоти, що три дні тому почали повільний наступ на південно-кореїському фронті в напрямку на Чінджу, де були сконцентровані ворожі сили до наступу на Пусан, здобули дальший терен та зайняли

ШІСТЬ ВОРОЖИХ ДІВІЗІЙ ПРИГОВОРЮЮТЬСЯ ДО НАСТУПУ

Токіо, 10. серпня. — Відділ розвідки в головній квартирі ген. Мек Артура з великою увагою слідує за рухами шістьох ворожих дівізіїв, всі з яких, крім одної, переформовуються та підгтовляються до наступу на центральній і південній ділянках фронту. Кількісно північно-кореїські сили все ще багаті переважають сили оборонців. П'ять червоних дівізіїв є в постійному зв'язку і розташовані здовж фронту на ріці Нактонг. Натомість одна дівізія діє окремо на сході і вона, правдоподібно, разом з місцевими партизанами почала тепер похід здовж східного побережжя.

ЧЕРВОНІ ПАРТИЗАНИ ДІЮТЬ НА ВСІХ ФРОНТАХ

На фронті в Кореї, 10. серпня. — Майже в усіх фронтальних повідомленнях стверджується, що ворог на велику шкалу користується партизанами, або перебраними в цивільні одяги вояками, що прикрадаються до оборонців та крадуть їм зброю, продовольство й інші постачання. Проникнення фронту партизанам було у великій мірі теж причиною, що американський наступ на південній ділянці фронту є повільніший, ніж планувало. Стверджується, що червоні користуються випробуваною японською тактикою проникання однак, як при наступі, так і при відступі. Цього роду тактика коштує ворогові багато жертв, але він з ними не рахується.

ГЕН. М'АРТУР ВІЯСНЮЄ СВОЮ ПОЇЗДКУ НА ФОРМОЗУ

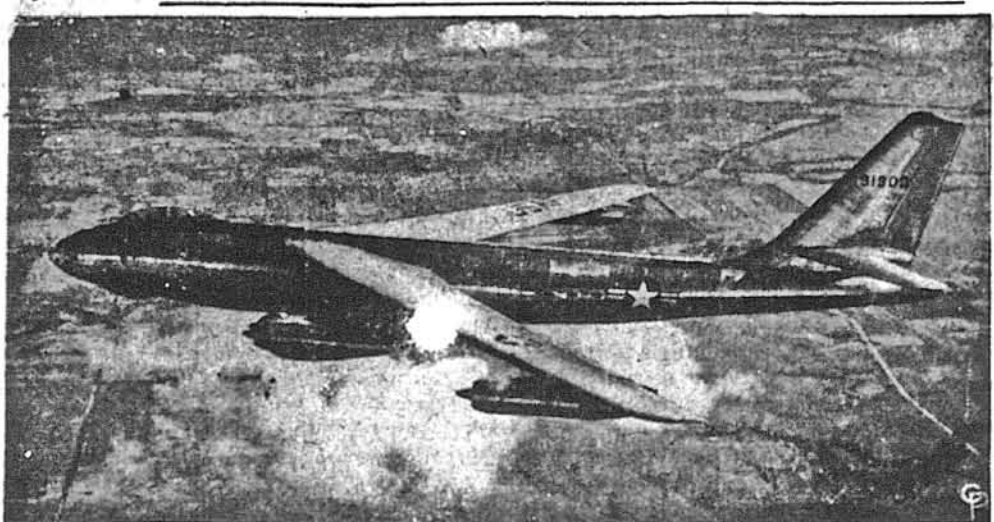
Токіо, 10. серпня. — Американський головнокомандуючий на Далекому Сході, ген. Доглес Мек Артур, видав вчора в своїй головній квартирі окремий комюнікат, в якому гостро осуджує „злобне перекручування“ причин його поїздки на Формозу дефетистами і угодовцями, що змагають до роз'єднання та підірвання американського довіря. Генерал твердить, що його поїздка на цю національно-китайську базу мала виключно військові цілі і не мала „жадного зв'язку з політикою“. В повідомленні ген. Мек Артур заявив, що „справа майбутності китайського уряду, розвиток на китайському континенті та все інше, що стоїть поза засягом мого військової відповідальності, не було не тільки обговорюване, але навіть не згадуване“. — Теж спеціальний дорадник президента Трумана, Аверел Гаррімен, який тільки що вернувся з нарад з ген. Мек Артуром, заперечив у Вашингтоні будь-яку переставку в американській далекосхідній політиці.

ШВЕЦІЯ ГОТОВА ДО ОБОРОНИ НА ВИПАДОК АГРЕСІЇ

Стокгольм, Швеція, 10. серпня. — У зв'язку зі загальними воєнними настроями, збільшеною загрозою советської агресії та з інтензивнішою підгтовкою до оборони поєднованих країн, шведські військові спеціалісти й собі вважали за необхідне забрати слово на тему шведської оборонної готовності. Зараховуючи шведську армію до найкраще вишколених і найбільше дисциплінованих в світі, майор Графстрем, з головного командування армії, твердить, що на випадок советського нападу, Швеція була б в стані „негайно“ змобілізувати та кинути до оборони околу 700,000 добре вишколених і під кожним оглядом забезпечених вояків. Ця сама оборонна готовність відноситься теж до флоту і авіації. Зі збільшенням шведських видатків на оборону до 2,000,000,000 доларів, — шведські збройні сили дістануть наймоdernіше озброєння. Як йдеться про шведську воєнну флоту, то вона, розпоряджаючись лінійними і врейсерами, околу 20 ніщильниками і такою самою кількістю торпедовців, 24 підводними човнами і великою кількістю менших одиниць, вповні готова до оборони країни.

В СВІТІ

- Орган французької комуністичної партії повідомив, що „стокгольмську петицію“ проти атомової бомби підписало досі всіх разом — 173,470,566 осіб, з того 11,350,000 в Злучених Державах Америки, а — 115,275,000 в Советському Союзі.
- ІРО, Міжнародна Організація для Втілення рішень переклади на себе встановлює медичної допомоги для Південної Кореї.
- „Правда“, орган комуністичної партії в Советському Союзі, накидується на советських архітектів, що вони погані плянують свої будови і використовують до них погані матеріали.
- Американська і британська таємна поліція шукає тепер в Лондоні за портфелем з таємними документами в справі атомової бомби, що його вкрадено урядовими британськими міністерства постачання.
- Бельгійці розстріляли німецького воєнного злочинця Філіппа Шмита, що під час війни вбив помер 50 цивільних бельгійців.
- Адмірал Р. Т. Лангберт (іменований шефом штабу французької воєнної флотії).
- Данський парламент ухвалив 50,000,000 доларів на оборону країни.

НАЙНОВІШИЙ МОДЕЛЬ СТРАТО-ТУРБО-БОМБАРДУВАЛЬНИКА Американської Авіації тільки тільки піднявся для пробного лету з аеродрому Вічїта в Канзас. Цей бомбардувальник, означений як B-47A, є найшвидшим в світі і розгортає швидкість 600 миль на годину та може нести 200,000 фунтів бомб.

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc.

at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50
Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):			
Число з понеділка (з англійською частинкою):		One year	\$3.00
		Six months	\$2.00
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.			
За оголошення редакція не відповідає.			
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

ЛІГА МОЛОДІ

Впродовж кінця тижня, зв'язаного з Днем Праці, отже в цьому році в днях 2, 3 і 4-го вересня, відбудеться в Нью-Йорку чергова, вже 13-та конференція Ліги Української Молоді Північної Америки. Ці конференції вже мають свою традицію і вони є без сумніву великою подією не тільки в житті нашої організованої молоді, але й взагалі нашої громади. В додатку, рівночасно з конференцією Ліги, відбуваються рівночасно і збори Т-ва Професіоналістів, хоча це останнє вже від багатьох років все ще продовжує свою "організаційну стадію".

Конвенції Ліги Молоді започатковують щорічно сезон нашої громадської праці, вони є своєрідним "святочним відкриттям" того, що має діятися і статися в нашої громади протягом найближчих місяців. Вже цим самим конвенція Ліги заслуговувала б на окрему увагу. Але в цьому році вона ще й під іншими оглядами матиме окреме значення.

Першусього — зібрання Ліги в Нью-Йорку, одному з місць найбільших українських скупчень, може мати більший відгук і більший вплив на загальне українське життя. Тут теж велика кількість українських організацій, і насамперед новостворених з-поміж новоприбулих, що цілком певно хочуть пригнаться як працюю, думас і бавяться ця справляння американсько-українська генерація, що народилася в Америці, але завжди пам'ятає про Україну. І третє — Нью-Йорк є сьогодні столицею схвалюваного світу, в недалекому Лейк-Сокрес є представники багатьох країн, а дбайливо приготування, організовані і переведені та розрешені конвенції американсько-української молоді могла б звернути на себе увагу не тільки українського загалу.

З доступних нам інформацій про конвенцію знаємо, що вона відбудеться в готелю Комадор та що крім організаційних справ, вона стоятиме під знаком двох важливих доповідей: 1. Українці і Холодна Війна, та 2. Проблема Переміщених Осіб. Обі ці справи є без сумніву основними проблемами нашої громадської життя під теперішню пору, і тому їх обговорення на початку сезону та на такому форумі, як Ліга Молоді, матиме велике значення. Наскільки нам відомо, доповідачем на першу тему буде голова Українського Конгресового Комітету, проф. Лев Добрянський, що сам з цієї молоді вийшов і до неї належить.

З конвенцією поєднана теж культурна програма, вершом якої буде велика імпреза в Карнегі Гол в неділю, 3-го вересня. В програмі імпрези, крім двох дій опери "Запорожець за Дунаєм" Артемовського, є виступи кількох хороших груп молоді з різних міст цієї великої країни. Це теж матиме свою вагу і своє значення.

До конвенції ще є три тижні часу і якщо ми вже сьогодні звертаємо на неї увагу, то насамперед з тою думкою, щоб пригадати її організаторам і виконавцям, що на цю конвенцію звернені очі цілого нашого загалу, що від неї очікується нових думок і нових дій, які мали б наближити нас до нашої спільної мети: нашого максимального вкладу в розбудову і оборону Америки та в визволення України.

Іван Керницький.

БЕЗЖУРНІ ЛІТА

Від такого несподіваного питання я зовсім отетерів.
— Я... не знаю, прошу пана, ...як його, люблю, чи ні... Я от кроликів — дуже люблю, в мене, в дома, кролики ховались, а котів — то так якось...
— Начхати мені на твоїх кроликах! — загремів пан Макс. — Ти кажи: любиш котів, чи ні?
— Ні...
— Що — ні?
— Не люблю.
— То замало! — хвилювався мій пан інструктор. — Замало сказати, "не люблю"! Ти мусиш зненавидіти їх найглибшою ненавистю, такою, що походить з самого дна душі! Ти повинен ненавидіти їх так, як я ненавиджу це прокляте кошло, щоб воно заснітилося, щоб паридуху у цьому не стало! Стривай — поживеш у цій котячій захоронці стільки часу, скільки, я тут невинно страждаю, тоді так само не терпітимеш їх на прохід!
Тут мій пан інструктор притомом схопився з канани та випростався на весь ріст, що мене на смерть перелякало, бо мені здавалося, що він у цій хвилині проб'є маківкою стелю, розсидить дах нашої кам'янички та ще й кине з даху комин.
— Ти ось побачиш! — він нагнувся надо мною, як той журавель, що нагинається бра-ти воду і ткнув мені просто в груди свій костистий палець.
— Ти побачиш, як наша стара прийде до дому... Ти гадаєш, вона спершу ким поцікавиться — мною? Чи тобою? Спи-тає: пане Максе, може ви так

Чи викинуть Советів з Об'єднаних Націй?

Конгресмен Г. Дж. Латам з Нью-Йорку написав до президента Трумана листа з домаганням, щоб "Злучені Держави постаралися усунути Росію з членства в Організації Об'єднаних Націй. Як мотиви до такого внеску згадав Латам поведінку Росії відносно війни в Кореї. Він пригадує, що Північна Корея напала на Південну за спонукою Росії, а водночас Росія втримує свого представника в Раді Безпеки, який під теперішню пору є там головою і має нагоду розглядати звіти ген. МакАртура, присилані туди ним, як командантом збройних сил О. Н. Закид, як бачимо, зовсім оправданий, тим більше, що О. Н. признали в самих початках воєнної виправи, що це є "акт агресії", заборонений чартером О. Н., який Росія допомагає ухвалювати на конференції у Сан-Франсіско в 1944 р. Поведінка союветського представника, Якова Малика, в Раді Безпеки змагає до того, щоб в нагороду за напад комуністів з Північної Кореї признати їм право видавати засуд на Злучені Держави за згодушення резолюції в О. Н. з осудом агресора. Некомуністичний світ з запертим відкихом слідує за способами, якими Росія доходить до своїх цілей на міжнародному форумі, а теж і поведінку її противників, щоб перевести свої плани.

Тут мимохіть приходить на думку подібність теперішньої союветської поведінки до її поведінки в Лізі Націй після того, як 30 листопада 1939 р. червона армія перейшла кордон Фінляндії в кількох місцях, а водночас союветські літаки цілими ескадрами налетіли на фінляндські міста і промислові осередки. Війна шаліла на просторі Карелії.

Після зайняття пограничного міста Теріоки в Карелії, Росія вже 1. грудня проголосила організування "Демократичної Республіки Фінляндії". Це, на ділі, була держава однієї людини, бо правління "республіки" найшлося в руках Отта В. Кузінена, фінляндського члена Комінтерну. Другим ошустом було встановлення "фінляндської народної армії", складеної з малої горстки росіян, які знали фінляндську мову. Вже 2. грудня маріонетковий уряд заключив "пакт для взаємної допомоги" з Москвою. Все те зроблено з наміром перевести пропаганду, що "фінляндський наріз організував свою власну демократичну республіку" — як це було написано у вступі до договору.

На щастя, Фінляндія на-з

з'являний комітет для прослі-дження справи і цей комітет доказав Росії поламаання сьо-ми договорів. З них п'ять за-ключила Росія з Фінляндією; шостий був проти агресивної війни, а сьомий це був Пакт Кельбога про зречення війни, як засобу в міжнародній полі-тиці. Комітет встановив ясно, що Росія допустилася агресії проти Фінляндії і доручила ви-кинути Росію з членства в Лі-зі. Це було 13 грудня 1939 р.

Наступного дня повна Генера-льна Асамблея Ліги повер-нула рішення комісії, а при-голосованні не було ні одного спротиву. Тільки шість деле-гатів стрималися від голосу: Ліга рішила теж тоді вислати матеріальну допомогу для Фінляндії у її боротьбі за пе-режиття.

Раннім ранком, 25 червня 1950 р. війська Північної Ко-реї, яка находилася під кон-тролем Росії, озброєні в росій-ські танки, наїхали на Коре-йську Республіку. Росія негай-но знову ствердила, що "немає воєнного стану", як це прого-лосив 4 липня заступник со-юветського міністра закордо-них справ Андрій Громіко. Однак американський і алі-антські уряди ясно ствердили, що це Росія відповідала за напад на Корею, отже за пола-маання Чартеру Об'єднаних На-цій. У 1939 р. Ліга Націй усе-нула Росію зі складу своїх чле-нів. Треба вижидати, що ста-неться з Росією в О. Н. в 1950 році.

М. Шлемкевич.

ПРОЗРІННЯ

В 30-х роках, за правління одного із найбільш ризикальних державних мужів світу, прези-дента Рузвельта, в ЗДА назива-ли союветський режим шлахет-ним експериментом. Частинкою того експерименту був тим же режимом організування того-до-кого жертвою впали мільйо-ни українців. — Один із най-славніших письменників 30-х років, Андре Жід, писав у сво-єму "Щоденнику": — На ши-рокому шляху історії, яким раніше чи пізніше мусить про-йти кожен наріз, сьогодні сла-вно попередю маршу Соювет-ський Союз. Він ставить нам перед очі суспільство, про яке ми завсіди мріяли, але якого сподіватися не сміли. — А в той же час культурне суспіль-ство України "шлахетний" більшовицький експеримент кинув у безодню людства.

— В тому ж "Щоденнику" за-питує себе автор: "Чому я ту-жу за комунізмом? І відпо-відає: — Бо я переконаний, що він дає нам можливість досягнути верхи культури, бо тільки комунізм може і му-сить привести нас до нової і вищої форми культури. Саме тоді в Україні здійснилася та

Входимо в 50-ті роки нашо-

Віктор Приходько.

НАШЕ ПОГОТОВЛЯ

Чи третя світова війна знову нас заскочить? Цю тему під-ніс у своїй статті ("Свобода" 1. серпня ц. р.) п. Іван Кедрин і, треба признати, що сьогоднішній навіряд чи є актуальніша тема. Шановний Автор на-строений досить песимістич-но: нема видатних людей, що колиєть це питання — були, нема єдиності й розуміння то-го, що нині треба мати одно-го, змозі наважуватися на на-ціонально-політичне представ-ництво, а тому він дуже побо-юється, що війна знову заско-чить нас непередбачуваними і знову "ми будемо лише пере-котиниою на історичному гризді, здібним викрикувати найгучніші патріотичні фрази, свистати в церквах "в єдності сила народу" та погрожувати, що "згинуть наші ворожень-ки, як роса на сонці".

Все це дуже правильно, але це, так би мовити, міркування загального, "ідеального" ха-рактеру. Однак до подій ми так близько, що, як нам зда-ється, про справу треба гово-рити сьогодні, по-можливо-сті, конкретно і виразно.

Ко сторіччя. В Кореї молоді американські крові і життям виправляють трагічні помил-ки своїх батьків. Громадська думка в ЗДА, де недавно мов-зараза щирився мій про шлах-хетний більшовицький експе-римент", шукає і знаходить нові назви для союветської дй-сності. "Ми знаємо, що про-відники на Кремлі і їх агенти та їх апарат представляють найбільш реакційний деспот-изм, який досі світ знав", — читаємо в "Емерікен Федерей-шенсіст". А офіційний пред-ставник ЗДА в Раді Безпеки називав носіїв того деспотиз-му просто негідниками і зло-чинцями. — Вище ж наведе-ний письменник, Андре Жід, після подорожі по союветсь-кому раю, стає пророчистим й о-го обинуваєм. Там у соювет-ському союзі — пише він під-вращенням того, що побачив, "обманюють робітників по-рсіх, правлять містечтва, йому за-тикають уста, він зв'язаний по-руках і ногах, так, що опір майже неможливий". Найкра-щі шанси мають "найбільш рабські типи", а з революцій-ної генерації незабаром зали-шаться тільки "карієристи, ка-ти і їх жертви". І вкінці нове призначення: — "сумніваюся, чи є яка країна, де дух і почуван-ня людини могли б бути пов-ніше поневолені, ніж у соювет-ському союзі".

Для українського суспіль-ства протверезіяти світу це ве-лика духовна полетига. На жаль воно не поверне життя мільйо-нам жертв "шлахетного" ек-сперименту" і "нової, вищої

свяченим яйцем розговля-лись... Але ж і втій гріх киче до неба про помсту! Завіщо ж ти в самий свяятий Великдень невинний, божий пташці горло перебриз? Невинна божя пта-шка попід небеса літає, гуде, воркує, Бога славить, людей радує і світ веселить, — а ти їй смерть заподідав!
О так мій дядько погугорив — погугорив і пішов під цер-ков послухати гігілок. Прихо-дить з цвинтаря в хату — а на порозі кіт — з мотузом на шні, до дядька: нав-няв! — живий, собака душа! Тут мій дядько лише по полам вда-рявся. Ну, що ж, каже, нічого не вадіє; в цісарському зако-ні стоїть такий папіграф, що коли вишальний обірветься, то-же другий раз не мож його підсаджувати на стричок. І треба йому життя дарувати. Та і я тобі, шельмо, цей раз дарую.
— А в нас, на селі, малих котят тонять, коли ще саї-пі.
ВОГУПАНТЕ В ЧЛЕНІ
У. Н. СОЮЗІ

Для цього насамперед треба усталити певні тверді істини. Такою першою істиною є те, що в сучасний момент українці передовсім мусять звернути увагу на провадження зовнішньої політики. Під цим розуміємо: зв'язок з тою державою й тими державами, з якими нам "по дорозі". При чім зв'язок не "теоретичний", "латентний", а зв'язок "ді-ловий" — співробітництво на полі пропагандивним, військо-вим, організаційним і т. д.
Далі — хто це має робити? Питання — першорядної ва-ги. П. Кедрин зазначає, що під час другої світової війни ми страшенно постраждали фі-зично, політично і морально, бо не підготувалися органі-зовано ту війну зустріти, а під час самої війни діяли цілком нескоординовано. Це правда. Запроєктований ще до війни 1939 року Всеукраїнсь-кий Національний Конгрес не відбувся, одного центру не бу-до створено, а тому у війну увійшли розрізнені окремі у- (Докінчення на стор. 3-ій).

фери культури", але воно дає надію, що такі правда і право перемоуть і з цими, сперта на них, українська держава свобода. Ця нова поста-ва привертає віру в совість людства і в остаточний прихід справедливості. Вона дока-зує, що царство насильства, рабства і брехні, — коротко-тривале. В моральній площині союветська деспотія вже засу-джена. Світ готується до ви-конання присуду. І ніщо не поможуть зібрання підписів, ні протекторат і молитви нер-воних чи іншої мисти декана, ні професорські крутіства. Вадє обманна маска, і злом-иця і негідна і карієри-ста назуть отверто їх правди-ним ім'ям.

Це відноситься не тільки до міжнародної діялки. Це — віримо — початок великого внутрішнього, духового від-родження людства. І у внут-рішню політику народів і на-віть у взаємини окремих лю-дей вривалася мода і теорія, які вчили, що брехня, обман, насильство, це найкращі засо-би політичного і життєвого у-спіху. І знову знаходилися цер-ковники, що прикривали, і книжники-професори, які обо-ронали її вчення і його прак-тиків. І до нас загостили такі "вищі і нові" форми і посяли труїзіалю братовбивств і те-рору, які ще в таборовому житті, то як тіні, то як живі з'яви, неспокоїли нашу спіль-ноту.

Але тепер входимо в добу прозріння. Гірким досвідом ми навчені, що слова і назви неважкі. Хіба багато зміни-лося від того, що союветська диктатура пролетаріату пере-хрестилася в народноdemo-кратію? Або від того, що ко-лишнє ЧЕ-КА стадо ГПУ, далі НКВД і МВД? Чи міняється диявольське обличчя тих у-станов, коли вони починають діяти серед іншого народу під назвою Гестапо? Чи інак-ші вони були б в українській перелицьованій відміні? Хай буде проклятий дух і суть тих усанов і хай будуть прокляті їх носії-групи, що для них об-ман і тортури і констабори стають вимірними засобами політики. Зв'яжімося ж з яс-ним процесом відродження людства, що назріває, і пере-довсім в нашої громаді при-вернімо правду, суспільну мо-раль і цивільну відвагу, при-спану роками непевностей і залюквань, привернімо єди-новладство тих чеснот, без яких здорова демократія не-можлива.
Божі млини мелють спокій-но. Наш обов'язок не покла-датися тільки на сприятливі вітри, але бути співборцями Бога за правду.

КОМАНДИР СІРОГО ПОЛКУ

(Спогад з дитячих згадань України)

(Докінчення)

Того ж таки вечора всі старшини зібравшись в приміщенні курінного Костика.

Вирішено негайно арештувати полковника Пузицького і з полком вирушити на допомогу Конотопові, який був загрозений зі сторони Бахмача російськими добровольцями відділами з двома бронепотягами.

О першій годині ночі чотирьох озброєних старшин вирушили до мешкання полковника.

Мешкання було при школі. Полковник займав одну кімнату, два вікна якої виходили в шкільний сад. Я і хорунжий С. стали біля вікон, поручник С. біля дверей, а курінний Костик пішов до середини.

Розбуждений джуром зголосив полковникові, що прибув курінний Костик в нагній і дуже важкій справі.

— Простіть, — почувся енергійний голос полковника.

Костик увійшов. Полковник в нічний біллі, пісничий, сидів на ліжку, на столічці горіла свічка, яку запалив джуро.

— Голошу слухаю, — почав Костик, старшина „на струнко“, що вибухло повстання проти гетьмана. Штаб дивізії 3-її полк підлягає повстанню. Міліція побіжбрана. Влада в руках Сірої дивізії. На чолі повстання став сотник Палій. Які накази будуть, пане полковнику.

— Негайно ладуватись і вирушати на допомогу повстанцям, — була смілива і рішуча відповідь полковника Пузицького.

— Так с, — відповів здивований Костик, стукнув обидва ми, повернувся і хутенько вийшов.

— Панове, прошу до мене, — крикнув Костик, як лише знайшовся на дворі.

Ми підійшли.

— Що сталося? — почали питати.

— Пузицький наш, — радісно успішачосно, відповів Костик.

— Як то наш?

— Коли я зголошував йому про повстання, він не надумувався, дав наказ: „негайно ладуватись і вирушати на допомогу повстанцям.“

— Не може бути, — почувшись окликом присмило здивований старшина, які перед хвилиною мали твердий намір арештувати полковника.

— Він, очевидно, давно був з нами, тільки як старший військовик, мовчав і робив своє діло, — пояснив Костик. Ходім оголосити наказ... бо ж було сказано: „негайно ладуватись“ по два рази повторювати накази...

За кілька хвилин заalarmований полк довідався про постанову полковника.

Полковник веде нас визволяти Київ від москалів та німців, — лунало повсюди.

Слава полковникові, — вихулювали спонтанічний окрик двох тисяч воїнів, вишкучених до раннього зіву, коли полковник з'явився перед фронтом.

Слава полковникові Пузицькому! — гриміло навкруги.

Полковник Пузицький стояв перед своїм полком з приложеною до шапки рукою.

Овації негавали.

В цю хвилину між полковником Пузицьким та його підвладними затерлася межа недовіри та неприязні.

Полковник став героєм дня, щоб за три дні стати героєм Бахмачу.

Перший полк Сірої дивізії, на чолі зі своїм полковником Пузицьким, прибув увечері того ж дня до Конотопу.

В Конотопі була паніка. Від

УКРАЇНЦІ В АВСТРАЛІЇ

1949 р. був першим роком приїзду української еміграції (з більшістю кінської) до Австралії. Цей рік був початком організованого життя українців у новій далекій батьківщині.

1950 р. став роком нового етапу розвитку українського життя в цій країні. В цей час уже існували церкви обох віровіснень з їхніми парафіями. Українська преса також набила свого розвитку. Першим українським часописом став сіднейський часопис „Вільна Думка“. В зв'язку з тим, що цей часопис репрезентує погляди лише однієї частини еміграції, дійшло до появи нового часопису, що став на платформі УНРАді. Цей часопис почав виходити в Аделіді під назвою „Єдність“. Пізніше по'явився єдиний тижневичний журнал „Перець“.

Українці беруть участь у міжнародних виставках мистецтва і культури, що відбуваються у столиці Австралії Канберрі, де українські виставки (був центром уваги представників уряду Австралії та республіканська преса новозеландська) (ДНІ) висловлювала похвалу українському мистецтву. Український хор демігів еволюційно репрезентував виступи через аделідську радіостанцію.

Все це говорить про те, що наша еміграція в новій батьківщині почала громадську діяльність на всіх її відділах, і гідно репрезентувала себе серед іммігрантів інших національностей в Австралії.

Далі спійняло на діяльність українців у південній Австралії, в Аделіді. Тут був організований перший Шевченківський вечір в Аделіді, присвячений згадуванню 89 роковин смерті Т. Шевченка. Не знайомих на труднощі, які виникли в процесі готування вистави „Назар Стодола“, їх було переборено — академія пройшла добре.

Комітет сприяння УНРАді працює над створенням постійної представництва — комітету сприяння УНРАді, та видустив пропагандивну брошуру під назвою „Що ви знаєте про Україну і українців?“

Українська бібліотека в Аделіді. З доручення парафіяльної ради УАНЦ та СУЖ подала ініціатива група для відкриття української відділу при державній бібліотеці в Аделіді, що й закінчила свою роботу з успіхом: сьогодні українці Аделіді і всієї південної Австралії можуть користатися з цієї бібліотеки; особистим випозиченням книжок на місці та випозиченням через пошту на велику віддачу.

Учорашня академія, присвячена пам'яті С. Чернуги і С. Кононової, показала данаху, що її підтримав в англійській церкві о. Петро Грушецький — настоятель парафії УАНЦ в Аделіді, в супроводі білоруського священника — настоятеля БАЦП в Аделіді.

За ініціативою панів Криженьського, Васильєва, Карпенка в місті створено ансамбль українських акторів. Готується тепер вистава „Матильда Мольєра“.

Під час перебігів парафіяльної ради при УАНЦ в Аделіді порушено питання радіопреслання українською мовою через BBC.

З діяльності СУМ. У Сідней відбулися перші загальні збори СУМ-у. Радісна вістка для всіх українців, що мешкають в Австралії.

Антикомуністична демонстрація 11. 6. 1950 р. англійська церква влаштувала демонстрацію антикомуністичного характеру. Перед демонстрацією відбулася служба Вожа, яку вів панік о. Григорій. Під час паніки запрошено настоятеля УАНЦ о. Петра Грушецького, якому було відведено посеред місце разом з представниками англійської церкви деканом Годе. Були запрошені і парафіяни, щоб взяли участь в демонстрації. Після служби всі присутні вийшли з церкви й стадали в спільну довгу колону. Демонстрація тривала від 2 год. до 7 год. вечора.

Об'єднання українців в Австралії. 10-11-12. червня відбувся з'їзд голів українських громад та їхніх делегатів, що поставили собі за мету створити анци інституцію над існуючими українськими громадами — Об'єднання українців в Австралії, з оцідком в м. Мельбурні. Законодавчим органом об'єднання є рада ОУА. Виконавчим органом ОУА є Управа. В склад Управи увійшли: кол. пос. В. Волюх — голова, д-р К. Вілюський — перший заступник, інж. І. Грушецький

ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ НЮ ЙОРК

В час великого напруження в світі і в Європі, серед декількох десятків тисяч наших братів і сестер скитальців, знаходяться й наші побратими, товариші по зброї, були воїни Українських Армій, які з тривогою, а може й з розпукою, очікують допоміжної руки від тих, що вже опинилися поза Європою.

Завдяки старанням різних міжнародних організацій, а зокрема нашої Допомогової Організації на терені ЗДА, Злуценного Українсько-Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК), як теж і завдяки старанням родичів, приятелів і знайомих, тисячі українців знайшлися на вільній землі Вашингтона, в тому числі чимало бунних воїнів Українських Армій.

Вже не раз з'являлося багато алітрумичних закликів в пресі в справі переселення акції, як з боку ЗУАДК, так і інших Організацій, чи окремих осіб, але, як ми знаємо й бачимо, тисячі й тисячі наших братів скитальців ще залишаються на європейському ґрунті, котрий в кожну хвилину може вибухнути.

Головна Управа ОБВУА звертається з оцим закликом в першу чергу до всіх бунних воїнів Українських Армій, що з членами нашої Об'єднання, а далі до нечленів, перебуваючих на терені Америки, не гаючи подати до Головної Управи ОБВУА на адресу Референта Суспільної Опіки в Нью Йорку: Дмитро Бакув, 141 Е. 4 Стріт Ап. 1. Нью Йорк 3, Н. Й. такі відомості:

Хто і скільки контрактів (аудурансів) може виставити заступом з новим законом, затвердженим Конгресом і Сенатом про допущення 343.000 Д. П. до Америки, для скитальців — бунних воїнів Українських Армій, що перебувають в Європі. Як відомо, новий закон про допущення Д. П. вимагає від тих, що виставляють контракти, американського громадянства, але згідно із заявою ЗУАДК ми з приємністю констатуємо, що саме ЗУАДК полегчує нам процедуру нового закону, бо ця наша Допомогова Організація перебірає на себе обов'язки громадянства, і тому контракт може підписати кожний новоприбулий українець — це не громадянин Америки.

Масмо отже нагоду скористатися з шляхетної та гуманної — другого заступника; економіст М. Петрушевич — третій заступник; І. Кенез — секретар; Я. Андрухович — культурно-освітній референт; інж. І. Грушецький — фінансовий референт; д-р К. Вілюський — суспільна опіка; м-р І. Пеленський — референт зносних справ; інж. Осідан — референт молоді; проф. Д. Нитченко — референт преси й інформації.

На терені Австралії існує СУВ та союз українських журналістів. Є одна українська книгарня „Дніпро“.

Я. В-дар (У. В.)

3 ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА“ 50 РОКІВ ТОМУ?

3 датою Оліфант, Па., 1 серпня 1900.

3 ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

В „Політичній Перегляді“ написано, що в Мінх відбувається великий переворот. Безумну надходять вісті зі столиці Китаю, міста Пекіну, що там мордується, підпалюють і змінюють уряд. Давний уряд уоуєний, царська скинена з престолу, князь Туан оголошений військом і народом як новий цар. В державі небувала анархія, ніяка класа збунтувалася проти вищої, а фанатизована юрба збивав чужинців. — „Літературно-Науковий Вістник“ подає, що російське міністерство внутрішніх справ дало дозвіл управі міста Полтави на поставлення там пам'ятника Іванові Котляревському, батькові відродження української літератури. — З Галичини повідомляють, що львівський мітрополитом по смерті митр. Юл. Кулшовського має стати станіславський єпископ Андрій Шептицький. — Дня 2 серпня відбується в Парижі всесвітній зїзд лікарів. У зїзді вперше візьмуть участь українські лікарі як самостійна секція.

8 серпня 1900.

ВАЖНЕ ДЛЯ КАНАДЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Нашим людям треба знати, що: 1. поселенець, який має право взяти собі другу дарову фарму, не має бути будувати хати на новій фармі; 2. поселенець може мешкати на іншій фармі при своїй родині, але свою фарму мусить обробляти відповідно до приписів; 3. коли поселенець дістане фарму до 80 акрів, має платити при переобранні фарми \$5, а не \$10, як платились при цій фармі; 4. землі, які уряд мав на продаж, а описав перемінив їх на дарові, можуть купити по ціні \$1 за акер ті люди, які мають право до дарової землі.

ДРІБНІ ВІСТІ

Сестринське братство св. Ольги заснувало дві філії: в Елізабет, Н. Дж. і в Нью Йорку на Долі міста. До тепер належить до організації 270 членів. Вона має 6 відділів: У Джерзі Сіті, в Нью Йорку (2), в Брукліні, в Блумфیلді і Елізабет. В головній касі є вже понад \$600. — По кінець місяця липня приїхало до Канади коло 7.000 українців з Галичини й Буковини. — о. Іван Захліський поблагословив церквою у Вінніпегу, Ман., а тепер знаходиться коло Едмонтона, в Альберті. — о. Т. Стефан адмініструє парафію в Іллімут, Па. — Денис Лавовський, молодий дописувач „Свободи“, відіслав зі своїм реґіментом до Хін. — На Фонд Шкільної Молоді в Старому Краю зібрано досі \$152.70.

пропозиції нашої Допомогової Організації. Пам'ятаймо про тих, хто може останню надію покласти на нас, чекаючи помічі в Європі. За кожний контракт на родину, якщо в родині чоловік, жінка, а діти не старіше 21 року, мусить бути видатий, 25 (двадцять п'ять) доларів, що їх можна внести й пізніше.

Можна виписувати так само і через наші благодійні Установи, чи Організації, як то: Католицьку Місію, Всесвітній Союз Церков, та ін., якщо хтось з новоприбулих знайде „спонзора“ американського громадянина.

Відомості зі згодою про виставлення контрактів та на яку кількість осіб, даскаво просимо подавати якнайскоріше, бодай не — пізніше десяти днів — на адресу Референта Суспільної Опіки Головної Управи ОБВУА в Нью Йорку.

Головна Управа ОБВУА вірить, що і на цей раз були воїни, з ними й усі українці, яким не байдужі благація наших братів і сестер з Європи,

ЗАКАРПАТІ 5 РОКІВ У СКЛАДІ ССР

29 червня минуло 5 років від того часу, як уряд ССР і ЧСР підписали договір про приєднання Закарпаття до складу ССР. І Туранина, депутат до верховного Совету ССР від Ужгородського виборчого округу, знісене в верховному советі промову, в якій дав підсумки союського господарювання в цій частині українських земель. Туранина відзначив, що по сьогоднішній день совет. влада закінчила в Закарпатті процес комплетної колективізації сільського господарства. Закарпатська промисловість (лісова) підняла свою продукцію, в порівнянні з минулим роком, на 18%. За час союської влади 19 колосяників отримали звання „героя соціалістичної праці“, а 500 було нагороджено орденами і медалями.

проявлять максимум зусиль й подадуть братам руку помічі, поки ще не пізно.

Головна Управа ОБВУА

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТОВИЙ КЛУБ У НЬО ЙОРКУ

НА ДВОДЕННІ ЗМАГАННІ

до Монреалю, Канада. Вийд 25. вересня 6. р. вечером.

Є кілька вільних місць в автобусі. Очікуй на рїзд згодостел до екарбінки Клубу п. Захарчука (408 Е. 9. вул. Н. Н.).

Котити подорож в обі сторони \$18.80.

Справу Граничних дозволів полагоджус кожний особисто в Іміграційному уряді при Колумбус Елево.

Провід Клубу.

УВАГА! ІРВІНГТОН, НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

Повідомляється Шановних Українських Громадян, що знаний учитель ІВАН ЗАБОЛОТЬКИЙ організував і відкрив під власним зарядом

ШКОЛУ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ТАНКІВ

Систематичне навчання проводиться в Українській Пресвітеріальній Церковній Салі 36 HARRISON PLACE, IRVINGTON, N. J.

ДНІ НАУКИ: Субота, від год. 8-ої до 5-ої пополудні

Понеділок, від год. 7-ої до 9-ої ввечір.

ПРОГРАМА КУРСУ: Українські Народні Танки, тут включені нові гуртові й сольові танки.

До школи приймаються діти від 6 років і старші без різниці їх релігійних переконань. Випускатися можна підчас лекцій до дня 16-го вересня (September) 1950.

Рішучо шікуємо учнів на Курс Української Мови. Учні можуть вписатися окремо на Курс Танків а окремо на Курс Української Мови, або на обидва курси.

Умови та другі інформації подається при записі.

Українці! Коли бачите, щоб Ваші діти крали розвивалися та в недалекому майбутньому завоювали рідні в громадянські і культурній праці, то поспішайте вписати їх на вище згадані курси.

ЗАРЯД ШКОЛИ

УВАГА! — НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!

СЕСТРИЦТВО ПОКРОВА ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ при УАНЦ Господнього Вознесення в Ньюарку, Н. Дж.

владштує:

В НЕДІЛЮ, 13. СЕРПНЯ 1950 Р.

РІЧНИЙ ПІКНІК

В ПАРХІЯЛЬНОМУ ПАРКУ 675 Савт 19. Стріта, Ньюарк, Н. Дж.

Початок в 1. год. пополудні. — Музика Н. СНИГІРА.

Багато несподіванок, фантова лотерія й проче й проче... За приємну забаву на вільному воздузі серед родинної атмосфери ручить — Комітет Сестрицтва.

Приходить ВСІ!

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

12. Ще про події в Кореї

Спалах військових дій в Кореї так чи інакше впливає на наше життя. Хоч ми й не можемо передбачити остаточних наслідків, та зараз уже відчужаємо, що життя наше не є вже таке, яким було до того як пролунали перші постріли. Безумовно, цей новий настрій відіб'ється й в листах, що пишуть американці закордон. Перемоги й поразки, страхи й надії займуть певне місце в наших кореспонденціях. А як тільки почнеться мобілізація молоді на службу країні, як тільки відчуття напруження в країні, то ясно, що кожний напише про це в своєму листі. Тепер ті, що пишуть листи, мають ще більше нагоди поширювати правду, але й ще більшу відповідальність, ніж то було у початковій стадії холодної війни.

Те, що „Похід за Правду“ набрав ще більшої ваги відколи почалися корейські події, видно хоча б з тих слів, що прикладає Росія до того, щоб несправедливо висвітлювати й фальшивувати ролі Америки. Машина комуністичної пропаганди працює день і ніч, у кожному закутку світу, щоб переконати невідомих та довірливих людей у тому, що З'єднані Держави навмисне почали ворожі дії — наче б то Південна Корея, згідно з державним наказом, перша пішла в наступ. Високі совєтські урядовці поширюють цю саму брехню в своїх промовах і в державних часописах.

Певна річ, можна сказати — „Та ніхто не вірить росіянам!“ Але біда в тому, що коли брехня часто повторюється, а й її протистоять правда, то вона поступово сприймається. Є чимало доказів того, що російська пропаганда була дуже успішна.

То є досить легко заперечити брехливе твердження про те, що війну почали З'єднані Держави. Адже коло 50 держав уже приєдналися до резолюції Об'єднаних Націй, що засуджує агресію з боку Північної Кореї. Самий лише факт, що американські війська зазнали таких важких та трагічних поразок, недостатка американських військ, танків та артилерії показує, що наша країна і не думала про війну. З'єднані Держави щиро і швидко відгукнулися на відозву Об'єднаних Націй — але в першій стадії війни важко зматися з агресором, який холодно розраховує потрібну підготовку до свого злочину.

Також треба відповідати і на інші брехливі твердження Совєтів. У наших далішніх щотижневих статтях ми дамо ще поради про те, що писати в листах, так щоб вони розвивали брехню комуністів і були могутньою зброєю на стороні Правди.

З'єднані Держави повинні використовувати кожну можливість поширення правди. Голос Америки має бути підтриманий сотнями тисяч листів з Америки до інших країн.

В своїх далішніх статтях ми будемо й далі підкреслювати ті прості щоденні справи, які допомагають побачити Америку в правдивому світлі. В той час, як листи з Америки повинні відповідати на совєтську військову пропаганду, вони ж повинні і далі малювати дійсну картину нашого життя — такого, як воно є.

Це є стаття із серії щотижневих статей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдності з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу. Якщо у Вас є якісь питання або побажання щодо того, як зробити листи закордон ще ефективнішою зброєю у поході за правду — то напишіть листа до редактора, або Загальної Ради: Common Council for American Unity, 20 West 40th Street, New York 18, N. Y.

3 ЖИТТЯ ГРОМАДИ І ОРГАНІЗАЦІЙ

АМСТЕРДАМ, Н. Н.

Пам'ятний день героїв

Гарний звичай загального святкування в Америці культу національних героїв в дні 30 травня амстердамська українська громада пов'язала в цьому році з традиційним зелено-святковими поминками на цвинтарях в рідному краю. Окремий Комітет святкування, що був створений з ініціативи місцевого пароха, о. Р. Діко-го, при співпраці представників Культ.-освітньої Ради, намітив програму торжества і стежив за акуратною виконаністю всіх постанов.

Символічним виразником терпіння і жертв за національні ідеали були масові могили на рідних землях. Традиція цієї символіки страждань мертвих вишила в далеку мандрівку по всіх континентах в серцях живих, які залишають її в зматеріюваній формі пам'ятників для дорожнього нагадування.

Великий дерев'яний хрест, закопаний на місцевому цвинтарі трудами й коштом одного з передових старих емігрантів і члена Комітету, п. Миколи Вільчинського, в центрі могили, що її висипала ідеальна могила місцевого осередку СУМА, символізували не тільки жертву відомих і невідомих Героїв України, але й теж посвяту всіх тих українців, що віддали своє життя за ідеали Америки.

Святкування почалося походом в організованій колоні від брами цвинтаря під могилою. Підчас походу співали чоловічий хор під управою полк. Г. Банаха „Святий Боже“ і „Святому“ „Відправивши при участі хору Панахиду, о. Р. Дікий виголосив коротку принагідну проповідь, після чого представник Культ.-освіт. Ради, Д-р Г. Антонович, в довгий патрістичний промові накреслив картину безконечних жертв України в часі століть в просторі від Парижа — Роттердаму по сибірські тундри. Святкування завершено злочинами.

НА УРОДИНИ ІМ'ЯНИН ВІНЧАННЯ і всякі інші нагоди та НЕСПОДІВАНКИ тільки

ЦЕ НАЙКРАЩИЙ і найцінніший дарунок Книга має: 1000 сторінок друку, 600 ілюстрацій, добрий папір, прекрасна обкладинка зі золотими витисками.

Ціна \$12.00 Продають всі українські книгарні і вислає I. TYKTOR, Publisher P. O. Box 3597 St. B. Winnipeg, Man., Canada.

женням віків на могилі під Брацтва, Сестрицтва і від осередку СУМА та благанням навколівши „Всесвітнього про спокій душам Мучеників.“

Дебют власної оркестри.

Завдяки заходам керівника Вокально-Музичного Сектора Культ.-освіт. Ради, п. Витовта Боднара, в Амстердамі зорганізувалася власна джазова оркестра при участі 4 нових імігрантів і одного народженого в Америці українця. Дебют оркестри відбувся після відносно короткого часу її музичної підготовки в часі перших в Амстердамі вечорниць з котиліоном, що їх влаштував Союз Українок на початку червня. Цей перший виступ оркестри перевершив всі сподівання не тільки нових, але й передусім старих емігрантів, які щиро раділи культурним здобутком. Слід взазначити, що добру частину чистого прибутку з вечорниць Союз Українок призначив на кошти видання Центрального творів Лесі Українки в англійській мові.

Виховання дівчот.

Керівниця Сектору Передшкільної і Шкільних Справ Культ.-освіт. Ради в Амстердамі, п. Іванна Скопляр дуже не замінно для загалу громадянства веде безкорисну одну з найкорисніших діяльностей громадської праці, а саме навчання дітей шкільного віку української мови, літератури, історії й географії. Своїй улюбленій учительській професії служить п. Скопляр з посвятою своїх сил і часу, не зважаючи на відсутність усякої допомоги з боку громадянства і на брак відповідного приміщення та обставин.

З формального боку групи кільканадцяти дітей різного віку й умовного розвитку, що приймають участь в лекціях п. Скопляр, аж ніяк школою назвати не можна, а проте — в наших скромних можливостях — треба радіти, що найбільш людська доброї волі і професійна сила, яка більшу вагу кладе на зміст, ніж на самі формальні вимоги.

Кількаразові виступи дітей в часі дотеперішніх імпрез не тільки не принесли сорому їхній вчительці, але — знаємо це добре — осолодили багато хвилин її прикрих особистих переживань. Хай же почуття добре сповненого обов'язку супроти поневоленої Батьківщини рівноважить усі труднощі п. Скопляр і на майбутнє.

Попр

ЧИ ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ГОТОВА ДО ВІЙНИ

Брюссель (П. В.) Військові кредити у Великобританії доводять до суми 780 фунтів на рік. Ніколи передтим у мирному часі не призначалися такі великі суми на оборону британської імперії. Та рівночасно ніколи не було стільки сумнівів, чи ці всі оборонні заходи є вистачаючі.

Консервативний посил, генерал Кларк запитав в парламенті міністра війни Шінвела, чи британська армія є досить сильна й готова на всі можливі випадки. Шінвел відповів, що уряд намагається поставити якнайбільшу армію та закласти її в найкращу та наймодернішу зброю.

Коли інший консервативний посол запитав, чи в такому стані річчій англійці можуть спокійно розділятися на вакації, Шінвел застерігся, що він такого ніколи не казав. „Ситуація є дуже напружена й англійці мусять рахуватися з усімакими можливостями.“

НОВЕ ПОЛОЖЕННЯ НА ФРОНТІ в Кореї витворилося, як частини американської піхоти і морської піхоти почали наступ на південний фронт, здобувачи терен та підходячи до важливого під стратегічним оглядом міста Чинджу (1). Майже риночасно з американським протиставленням, червоної на центральному фронті (2) були в кількох місцях переправлялися через ріку Нактонг, але були відкинуті назад або знищені американським вогнем. Натомість на східному фронті червоної піхоти, відставши відпівдні підкріплення, проломали оборону ліній південно-корейських військ і глибоким клином вдерлися в їх запліт в напрямку на місто Потанг (3), що є важливим портом американського постачання для центрального фронту.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІТАКАЧІ В МЕКСИКУ.

Місто Мексик. — Перші вітакачі перед корейською військовою прибули сюди зі Злучених Держав. Є це люди й гроші. Кількості осіб не обчислюють, однак щодо грошей, то звісно, що їх прибувало коло одного мільйона денно.

Повторюється історія з попередньої війни, коли то тисячі американців переїздили на прожиток до Мексика, бо тут дешевше життя. Між ними були теж і вітакачі перед військовою браункою. У Мексику можна жити американським громадянським шість місяців на підставі карти, видаваної для туристів, на скільки такі люди не займаються якимсь підприємством або не шукають праці. Кожного пів року такий турист може поїхати до пригрозної станції для відновлення карти і далі жити в Мексику. З

ЗАГАДОННИЙ ЛЕТУН, ВИРЯТУВАНИЙ КОРАБЛЕМ БАТОРИ.

Нью Йорк. — Цивільний летун, вирятуваний на морю польським кораблем Батори у віддалі 75 миль від берега, звернувся на себе увагу іміграційних властей. Батори пливе до Англії, а на ньому їде літак і пілот, якого вирятував корабель, коли він упав у море. Здивування викликав факт, що в тій околиці, в якій знаходився літак, були інші кораблі, які могли його врятувати.

ти, однак він підлетів тільки до Батори. Перші вістки були, що летун був мексиканцем. Оскільки показалося, що це був американець, який винайняв приватний літак і відлетів ним в год. 12.30 у віторок з запасом газоліну на три години. Імя летуна подане як Вільям Джессі Нютон. Розмови з кораблем ведуться при допомозі радіо-телефону.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. — Тов. Даракшівина, від 275, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбулися в суботу, 12 серпня, в год. 7, ввечір в церковній залі при вул. Сусекс і Грін. Проситися всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до поладження. — М. Гречин, предс.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир.

від 324 повідомляє членів, що звичайні місячні збори відбулися в суботу, 12 серпня, в год. 7, ввечір. Хто ще не достав чеків дивиденд, може кожного дня пополюди зголоситися до секр. відділу, або прийти на слідуюче зібрання, під час котрого можна їх доставити. Адреса секретаря: 2324 Poplar St. — А. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; І. Струк, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. О. Нікола, від 276, подає всім своїм членам до відома, що місячні збори відбулися в неділю 13. серпня, в своїй відділовій домі під ч. 697 Гленвуд Евею, в Ембридж, Па. Між іншими справами буде зведення відділової контролю за перших шість місяців 1950 р. Тому присутність всіх членів є обов'язковою. — Урія.

ШИФКАРТИ ПРОДАЄМО НА ВСІ КОРАБЛІ.

ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.

АФІДЕВІТИ, петиції та інші потрібні документи на спровадження кривих і знайомих до Америки зі скитальцями та інших країн.

ПРОДАЄМО домів та всякого роду бизнес.

У всіх справах звертайтеся до звісного

НОТАРІАЛЬНОГО БЮРО.

S. KOWBASNIUK

277 EAST 10th ST., (Near Ave. A) NEW YORK 3, N. Y.

Подано до загального відома, що оголошення у „Свободі“ з дня 8 грудня 1949 р. в якому сказано, що Роман Любинець пошукує свою дружину Марію Любинець (Голіад) не відповідає правді, тому бо згідно з відомостями, які я маю Роман Любинець уже не живе, а тим самим розшуку помістив особу, що подала анонімове прізвище і адресу.

Марія Подольська.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

УКРАЇНСЬКІ ФОНОГРАФІЧНІ РЕКОРДИ

Заходьте або пишьте по українські і другі рекорди. Висилаємо рекорди по цілому світі. Пишіть по каталогу. FOREIGN RECORD EXCHANGE 2219 W. Chicago Avenue Dept. "U" CHICAGO 22, ILL. U.S.A.

3. БЕРЕЗОВСКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

УПРАВІТЕЛЬ

BERRY FUNERAL HOME, Inc.

525 East 6th Street,

New York 9, N. Y.

Phone ALgonquin 4-5746

Дні нові в модернізованій сталю напівці.

Першорядна обслуга в усіх похоронах без різниці масткового стану.

ІВАН БРОЩАК, нотар.

WOODSIDE MEMORIAL

"Home for Funerals"

WALTER RAJCA, Dir.

Newark's only Ukrainian

funeral director

Convenient transportation

Buses 13 (Irv. Center), 18

Beautiful & Dignified Home

617 BROADWAY

(At Elwood Theatre)

NEWARK 4, N. J.

Humboldt 3-4817

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

зарядку погребам "по шти так низькій як ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY

Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel. ORchard 4-2588

Коли Діана бігла з криком

до побережжя...

...її рятівник спокійно слід-

кував за напрямом її втечі.

Ренді, який поволі відзиску-

вав свідомість, почув перераз-

ливі крики Діани.

Він скочив на ноги і кинув-

ся їй на допомогу.

ТАРЗАН, ч. 2405. Пострах джунглів.

ТАКУ БІБЛІОТЕКУ

видає для Вас

КЛУБ ПРИЯТЕЛІВ

УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ

під проводом видавця

Івана Тиктора.

Річно появляється 8 до 12 кни-

жок по 128 до 160 сторінок,

разом 1680 стор. Величини

книжки 5х7 цалів.

Кому дороге рідне слово, кому

дорога українська книжка —

приступайте до великої громади

Клубу Приятелів Української

Книжки. Відтепер бо, не буде ні

одної української родини без

бібліотеки Клубу.

Передплата на цілий рік

тільки \$8.00

(Незаможні можуть платити

ратами).

Наша адреса:

UKRAINIAN BOOK CLUB

834½ Main Street

Winnipeg, Man., Canada

УВАГА! УВАГА!

БІБЛІОТЕКА ЗА \$3,90!

1) У. Самчук: ОСТ, Том I, „Мо-

роліз Хутір“, роман у 3-ох час-

тинах, 584 ст. друку, ціна \$2.00.

2) Домонтович: БЕЗ ГРУНТУ,

повість з підсовєтського життя

інтелігенції, 217 ст. друку, ці-

на \$1.10.

3) В. Лєтський: КРУТИЖ, повість

з козацьких часів, 178 ст. друку,

ціна \$0.80.

Всі три книжки високоми-

стетськи оформлені і дають зна-

мениті наслідження трьох різ-

них епох українського життя.

Маючи ці три книжки, маєте

уже маленьку українську біблі-

отеку!

Окрім того постаємо для о-

хочих вивчати англійську мову

такі підручники:

1) Захарків: УКРАЇНСЬКО-

АНГЛІЙСЬКИЙ словник на

5000 слів (з вимовою), п. \$0.75.

2) Захарків: АНГЛО-УКРАЇН-

СЬКИЙ словник на 10 тис. слів

(з вимовою), ціна \$1.50.

3) Фесенко: ПЕРШІ КРОКИ,

загально - визначний підручник

для вивчення англійської мови,

в тексті 30 лекцій, пояснення

вимови, ціна \$1.00.

Замовлення виконуємо після

вплати належності. За порто до-

дичасно 10 відсотків ціни.

Замовлення слати:

МУСНАЛЮ БОРЕСЬКУ

Publisher

P. O. Box 414, Cooper Sta.,

New York 3, N. Y. USA